

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра німецької філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету іноземних мов

“ _____ ” _____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Риторика

Спеціальність **035 Філологія**
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація **035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька**

Освітньо-професійна програма **Німецька і англійська мови та літератури**
(назва спеціалізації)

Кафедра німецької філології

Робоча програма з навчальної дисципліни «Риторика» для студентів за спеціальністю 035 Філологія для спеціалізації «035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька » освітньо-професійною програмою «Німецька і англійська мови та літератури», Львів: ЛНУ, 2022. – с.11.

Розробники: доц. Мідяна Т.М.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри _німецької філології

Протокол № 1 від “29” серпня 2022 року

В.о. завідувача кафедри (голова циклової комісії) доц. Петрашук Н.Є.

_____ (Петрашук Н.Є.) (підпис) (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Ухвалено Вченою радою факультету іноземних мов

Протокол № 1 від “30” серпня 2022 року

© _____, 2022_ рік

© _____, 2022 рік

1. Опис навчальної дисципліни «Риторика»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Вибіркова	
Модулів – 2	Спеціальність 035 Філологія (шифр, назва)	<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 2		3	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____	Спеціалізація « Німецька мова та література»	<i>Семестр</i>	
(назва)		6	
Загальна кількість годин – 90		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: Бакалавр	16 год.	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		16	
		<i>Лабораторні</i>	
		-	
		<i>Самостійна робота</i>	
		58 год.	
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Головною **метою** курсу «Риторика» є забезпечити основи лінгвістичної підготовки студентів для реалізації професійних функцій філолога, ознайомити їх з новітніми здобутками сучасного дослідження мовлення з точки зору риторики, із методами дослідження, побудови та аналізу публічних виступів тощо.

Завдання навчальної дисципліни полягає в:

- сформуванні базових знань про основні поняття риторики,
- ознайомленні студентів з предметом риторики як науки,
- розкритті системних основ риторики,
- розгляді процесу переконання та його складових,

- ознайомленні студентів із структурними елементами промови та їх функціями,
- розгляді ролі засобів переконання,
- з'ясуванні ролі невербальних аспектів для виголошення промови.
- допомозі студентам опанувати навички підготовки, публічного виголошення та аналізу ораторських промов.

Результати навчання:

Після завершення курсу студенти повинні **знати**:

- яке місце у системі філологічних дисциплін займає риторика;
- її предмет та завдання;
- компоненти риторичного трикутника: оратор, промова, аудиторія;
- засоби впливу: етос, логос, пафос, що апелюють до норм людської поведінки, почуттів, розуму;
- типологію промов;
- складові промови та їх функції;
- засоби переконання;
- значення понять «оратор», «промова», «персуазивність», «аргумент».

Після завершення курсу студенти повинні **вміти**:

- підготувати промову;
- виголосити промову, враховуючи всі аспекти вербальної та невербальної комунікації;
- аналізувати структурну побудову промови;
- охарактеризувати риторичні засоби, які були використані у промові.

Реалізація зазначених завдань здійснюється на основі тісних **міжпредметних зв'язків** з фахових дисциплін лінгвістичного циклу, а також з філософією, логікою, психологією, антропологією тощо, які не входять в навчальний план підготовки філологів-германістів.

3 Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи риторики

1. Риторика як наука

Тема 1. Риторика як наука та навчальна дисципліна.

Античні та сучасні визначення риторики.

Тема 2. Предмет дослідження риторики. Зв'язок риторики з іншими дисциплінами та її особливості.

Тема 3. Системні основи риторики: Три завдання оратора. Етапи підготовки промови (partes artis)

2. Процес персуазивності та його ознаки

Тема 4. Процес персуазивності та його ознаки.

Тема 5. Засоби переконання: Етос (характер промовця), логос (промова), па-фос

(почуття аудиторії).

Тема 6. Аналіз засобів переконання у найкращій промові 2018.

Змістовий модуль 2. Практична риторика

1. Промова

Тема 1. Промова та її ознаки.

Тема 2. Три типи промов (політичні, судові, епідейктичні) та їх ознаки.

Тема 3. Структурні складові промови та їх функції.

2. Невербальна та вербальна комунікація

Тема 4. Невербальний блок комунікації (жести, міміка, зоровий контакт, постава)

Тема 5. Вербальний блок (структурування тексту, риторичні засоби наочності, переконливості, естетичної образності,).

Тема 6. Аналіз виголошених промов, які були зняті на відео.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
		л	п	Лаб	Інд	ср		Л	п	Лаб	інд	Ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи риторики													
Тема 1. Риторика як наука та навчальна дисципліна. Античні та сучасні визначення риторики.	6	2				4							
Тема 2. Предмет дослідження риторики. Зв'язок риторики з іншими дисциплінами та її особливості.	8	3				5							
Тема 3. Системні основи риторики: Три завдання оратора. Етапи підготовки промови (partes artis)	8	3				5							
Тема 4. Процес перзуасивності та його ознаки.	7	2				5							
Тема 5. Засоби переконання. Етос (характер промовця), логос (промова), пафос (почуття аудиторії).	8	3				5							
Тема 6. Аналіз засобів переконання у	8	3				5							

найкращій промові 2018.														
Змістовий модуль 2. Практична риторика.														
Тема 1. Промова та її ознаки.	6	2				4								
Тема 2. Три типи промов (політичні, судові, епідейктичні) та їх ознаки.	8	3				5								
Тема 3. Структурні складові промови та їх функції.	8	3				5								
Тема 4. Невербальний блок комунікації (жести, міміка, зоровий контакт, постава, страх перед аудиторією / промовою?)	7	2				5								
Тема 5. Вербальний блок (структурування тексту, риторичні засоби наочності, переконливості, естетичної образності,).	8	3				5								
Тема 6. Аналіз виголошених промов, які були зняті на відео.	8	3				5								
Усього годин	90	32				58								

5. Самостійна робота

Самостійна робота студентів передбачає самостійне опрацювання певних тем, написання рефератів чи доповідей за запропонованими темами та підготовку промов на самостійно обрану тему.

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Модуси публічного виступу.	4
2	Тема 2. Етапи підготовки промови.	4
3.	Тема 3. Структура та види аргументації.	5
4.	Тема 4. Засоби мовленнєвого впливу.	5
5.	Тема 5. Риторичні фігури.	5
6	Тема 6. Підготовка промови (вступ, розповідь).	5

7	Тема 7. Підготовка промови (аргументація, завершення).	5
8	Тема 8. Політичні промови та їх особливості.	5
9	Тема 9. Способи запам'ятовування промови	5
10	Тема 10. Поняття про стратегію оратора	5
11	Тема 11. Типи аудиторій та їх особливості.	5
12	Тема 12. Епідейктичні промови та їх особливості.	5
	Разом	58

6. Індивідуальні завдання

Написати реферат на одну з запропонованих тем.

Перелік тем до рефератів:

1. Етос, логос та патос та їх роль у процесі переконання.
2. Типи підготовки промови.
3. Види аргументів.
4. Вступ промови та його функції.
5. Засоби переконливості та наочності
6. Засоби комунікативності та естетичної образності.
7. Типи аудиторій та особливості спілкування з ними.
8. Емоційний та розумовий опір аудиторії.
9. Що потрібно знати про епідейктичні промови?
10. Структурні особливості політичних промов.
11. Запам'ятовування промов та способи їх виголошення.

7. Методи контролю

Загальною метою контролю успішності науково-теоретичної та практичної лінгвістичної підготовки майбутніх філологів є виявлення рівня засвоєння студентами теоретичних знань навчальної дисципліни та обсягу умінь застосовувати набуті знання для вирішення практичних завдань. Система контролю з «Риторики» для студентів освітнього рівня «бакалавр» охоплює **поточний контроль** та **підсумковий контроль**.

Поточний контроль

Об'єктами поточного контролю є:

1. успішність опрацювання базової та допоміжної літератури до змістових модулів навчальної дисципліни та виконання практичних завдань.

Форми контролю: виступ з промовою, тестування, усне опитування, модульні контрольні роботи

2. успішність самостійного вивчення рекомендованих тем курсу;

Форми контролю: міні-презентації, навчальний проект, колоквиум, тестування, усне опитування, письмовий контроль.

Підсумковий модульний контроль

Об'єктом підсумкового модульного контролю – залік є визначення рівня засвоєння змістових модулів програми навчальної дисципліни «Риторика»

Форми контролю: тестове опитування (письмове)

8. Розподіл балів, що присвоюється студентам

Загальною метою контролю успішності науково-теоретичної та практичної методичної підготовки студентів освітніх рівнів «бакалавр» є виявлення рівня засвоєння студентами теоретичних знань навчальної дисципліни та обсягу умінь застосовувати набуті знання для вирішення практичних завдань.

Оцінювання навчальних досягнень студентів з «Риторики» має форму заліку.

Підсумкове оцінювання навчальних досягнень студентів у формі заліку враховує результати аудиторної роботи, самостійної роботи та 2 модульних (контрольних) робіт, які містять завдання до лекційного курсу, практичних занять та тем для самостійного опрацювання.

Розподіл балів

Модуль	Аудиторна робота	Самостійна робота	Модульна робота	Сума балів
Модуль 1	20	10	20	50
Модуль 2	20	10	20	50
Разом (балів)	40	20	40	100

Критерії оцінювання

1. Оцінювання аудиторної роботи (0 – 20 балів) студентів враховує успішність опрацювання теоретичних питань і базової та допоміжної літератури до змістових модулів лекційного курсу, якість виконання практичних завдань до змістових модулів навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання

Кількість балів	Якість теоретичної та/чи практичної підготовки (усне опитування)	% правильних відповідей(тестування)
20-18	Відмінна	100 – 90
17-15	дуже добра	89 – 81
14-12	Добра	80 – 71
11-9	Задовільна	70 – 61
8-6	Достатня	60 – 51
5-0	Незадовільна	50 і менше

2. Оцінювання самостійної роботи студентів (0-10) враховує якість та обсяг опрацювання теоретичних питань та практичних завдань до окремих тем змістових модулів навчальної дисципліни для самостійного опрацювання.

Шкала оцінювання

Кількість балів	Якість теоретичної та/чи практичної підготовки (усне опитування)	% правильних відповідей(тестування)
10-9	Відмінна	100 – 90
8-7	дуже добра	89 – 81
6-5	Добра	80 – 71

4-3	Задовільна	70 – 61
2-1	Достатня	60 – 51
0	Незадовільна	50 і менше

3.Оцінювання письмової модульної роботи (0-20 балів) враховує рівень сформованості знань та вмінь на проміжному етапі вивчення навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання

Кількість балів	Якість теоретичної та/чи практичної підготовки (усне опитування)	% правильних відповідей(тестування)
20-18	Відмінна	100 – 90
17-15	дуже добра	89 – 81
14-12	Добра	80 – 71
11-9	Задовільна	70 – 61
8-6	Достатня	60 – 51
5- 0	Незадовільна	50 і менше

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	Відмінно	зараховано
B	81-89	Добре	
C	71-80		
D	61-70	Задовільно	
E	51-60		
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

* кількість балів для оцінок «незадовільно» (FX і F) визначається Вченими радами факультетів (педагогічними радами коледжів).

9. Рекомендована література

Основна

1. Колотілова Н.А. Риторика. Навчальний посібник. / Наталія Андріївна Колотілова. – Київ: Центр учбової літератури, 2007. – 230 с.
2. Blum K. Rhetorik für Führungskräfte: Techniken – Konzepte – Musterreden / Karl Blum – Augsburg: Verlag moderne Industrie, 1981. – 357 S.
3. Hägg G. Die Kunst, überzeugend zu reden / Göran Hägg - München: Verlag C. H. Beck, 2003. – 248 S.
4. Hägg G. Überreden – Überzeugen – Gewinnen / Göran Hägg - München: Verlag C. H. Beck, 2004. – 187 S.
5. Knappe J. Was ist Rhetorik? / Joachim Knappe - Stuttgart: Philipp Reclam jun., 2000. – 150 S.
6. Knappe J. Allgemeine Rhetorik: Stationen der Theoriegeschichte / Joachim Knappe - Stuttgart: Philipp Reclam jun., 2000. – 340 S.
7. Knappe J. Persuasion / Joachim Knappe // Historisches Wörterbuch der Rhetorik. –Tübingen: Niemeyer Verlag, 2003. – Bd. 6. – Sp. 876-907. <https://publikationen.uni-tuebingen.de/xmlui/bitstream/handle/10900/59918/Knappe%20%282003%29%20%E2%80%93%20Persuasion.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
8. Knappe J. Rede, Redegattungen / Joachim Knappe // Reallexikon der deutschen Literaturwissenschaft. – Berlin: Walter de Gruyter, 2003. S. 233-235.
9. Kraft H. Rhetorik und Gesprächsführung / Hans Kraft – Stuttgart: W. Kohlhammer GmbH, 2016.
10. Midjana T. Die Periphrase / Tetjana Midjana // Stauffenburg Linguistik Band 38 – Tübingen: Stauffenburg Verlag, 2005. - 325 S.
11. Midjana Tetjana. Persuasion durch Argumentation am Beispiel einer Wahlkampfrede / Midjana Tetjana // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка. Серія : філологічні науки (мовознавство). – 2011. – №96. – С. 112–116.
12. Ueding G., Steinbrink B. Grundriß der Rhetorik: Geschichte, Technik, Methode / Gert Ueding, Bernd Steinbrink - 3., überarb. und erw. Aufl. - Stuttgart:J. B. Metzler, 1994. – 420 S.

Додаткова

1. Абрамович С.Д. та ін. Риторика загальна та судова: Навч. Посібник / С.Д. Абрамович, В.В. Молдован, М.Ю. Чикарьков – Київ: Юрінком Інтер, 2007. – 416 с.
2. Allhoff, D.-W., Allhoff, W. Rhetorik und Kommunikation / Dieter Allhoff, Waltraud Allhoff- 8., durchges. Aufl. – RegensburgBVS, 1989. – 274 S.

3. Beck G. Rhetorik für die Uni / Gloria Beck. – Frankfurt am Main: Eichborn AG, 2006. – 197 S.
4. Birkenbihl Vera F. Rhetorik. Redetrainer für jeden Anlass. Besser reden, verhandeln, diskutieren / Vera Birkenbihl - Verlagsgruppe Random House 2011. – 187 S.
5. Lausberg, H. Elemente der literarischen Rhetorik: eine Einführung für Studierende der klassischen, romanischen, englischen und deutschen Philologie / Heinrich Lausberg - 10. Aufl. - Ismaning: Hueber, 1990. 169 S.
6. Plett, H. F. Einführung in die rhetorische Textanalyse / Heinrich F. Plett - Hamburg: Buske, 1991. – 126 S.

10. Інформаційні ресурси

1. Rhetorik lernen - Was ist Rhetorik? - Seine Rhetorik verbessern
– Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=p4eovvDsqNc>
2. Kwik J. So etwas wie ein gutes oder schlechtes Gedächtnis gibt es nicht [Электронный ресурс] / J. Kwik– Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=PHYgsyEtEZ4>
3. Pöhm. M. So präsentiert ein Profi. [Электронный ресурс] / M. Pöhm. – Режим доступа : <https://www.youtube.com/watch?v=8O7CusRyWC4>